

“สัตว์ป่าล่วงของไทย คืออะไรกันนะ?”

สวัสดีค่ะเด็กๆ ถ้าพูดถึงสัตว์ล่าก์ ฟี เซี่ยว่าเด็กๆ คงรู้จักกันดีและชื่นชอบพวกเขากันแน่นอนใช่ไหมล่ะคะ ว่าแต่เด็กๆ รู้จักสัตว์ป่ากันบ้างหรือเปล่าคะ แล้วเคยลังสัยกันหรือเปล่าคะว่าในป่าของไทยเรา มีสัตว์ชนิดใด อาศัยอยู่บ้าง สัตว์ป่าบางชนิดเด็กๆ ก็คงรู้จักกันดีและเป็นสัตว์ตัวโปรดที่พบได้ในสวนสัตว์ อย่างเช่น ช้าง เสือ ลิง หมี แต่ในวันนี้ขอแนะนำให้น้องๆ รู้จักกับ “สัตว์ป่าล่วง” ของประเทศไทยเรานะคะ อยากรู้หรือเปล่าคะว่า “สัตว์ป่าล่วง” คืออะไร ถ้าพร้อมแล้ว ก็ไปพบกับพวกเขากันเลยค่ะ

สัตว์ป่าล่วง มีความหมายว่า สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือสูญพันธุ์ไปแล้ว ซึ่งมีกฏว่าห้ามล่าหรือมิไว้ในครอบครอง มีทั้งหมด 15 ชนิดด้วยกันค่ะ แบ่งเป็น สัตว์กินเนื้อ 1 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่อาศัยอยู่ในน้ำ 1 ชนิด สัตว์ปีก 3 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมกีบคี่ 3 ชนิด และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมกีบคู่ 7 ชนิด ดังนี้ค่ะ

สัตว์กินเนื้อ

แมวลายหินอ่อน (Marbled Cat) :

เจ้าแมวป่าตัวนี้รูปร่างก็คล้ายๆ แมวน้ำหนาทั่วไป แต่จะมีขนาดใหญ่กว่าเล็กน้อย และมีลวดลายที่เหมือนกับลายหินอ่อนค่ะ ถ้าเด็กๆ เจอที่ไหนก็อย่าเอ้าใกล้นะคะ เพราะว่า เขายังเป็นสัตว์กินเนื้อ มีนิสัยดุร้ายค่ะ อาหารสุดโปรดของเขาก็คือสัตว์เล็กๆ เช่น กระต่าย นก หนู เขายังอาศัยอยู่ตามป่าดิบชื้น จะออกหากินในตอนกลางคืน ในประเทศไทยพบที่เขตราชภัณฑ์สัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เป็นต้นค่ะ ปัจจุบันเหลือน้อยมากจนใกล้สูญพันธุ์ เพราะว่ามีการลักลอบล่าเพื่อเอาหนัง หรือ ลักลอบจับเพื่อนำไปเป็นสัตว์เลี้ยงค่ะ

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่อาศัยอยู่ในน้ำ

พะยูน (Dugong) : เจ้าพะยูนเป็นสัตว์ทะเลที่เลี้ยงลูกด้วยนมค่ะ มีครีบและหาง ตัวอ้วนๆ กลมๆ เห็นน่ารัก อย่างนี้ เขามีน้ำหนักถึง 300 กิโลกรัมที่เตียวนะ ตลอดลำตัวของพะยูนจะมีขนล้านๆ น้ำเงินอยู่ค่ะ อาหารที่ช่อบก็คือ หญ้าทะเล嫩ๆ สองค่ะ ปัจจุบันพบบริเวณเกาะลิบงและหาดเจ้าไห จังหวัดตรังค่ะ ที่พะยูนมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ก็เนื่องจากการล่าเพื่อเอาเนื้อและไข้ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ไปทำเครื่องรางของขลัง และน่องครั้งที่ตายเพราะเกิด อุบัติเหตุจากเรือประมงและการลูกทำลายแหล่งอาหารค่ะ

สัตว์ปีก

นกเจ้าฟ้าหูงูสิรินธร (White-eyed River-Martin) :

เจ้านกตัวนี้เป็นนกขนาดเล็กค่ะ มีขนาดลำตัวยาว

15 เซนติเมตร กีประมาณครึ่งไม้บรรทัดเท่านั้นค่ะ

มีขนสีดำเหลืองเขียว รอบๆ ดวงตา มีวงสีขาว และทิ่ทาง

กีมีขนทางคุ้ยยาวออกมากประมาณ 8 เซนติเมตร ของกินที่ชอบก็คือ แมลงต่างๆ นั่นเองค่ะ

นกชนิดนี้พบได้เพียงแห่งเดียวที่บึงบอระเพ็ด จ.นครสวรรค์ ปัจจุบันคาดว่าสูญพันธุ์แล้ว

เนื่องจากแหล่งที่อยู่ คือ คงอ้อ ถูกทำลายเพื่อเปลี่ยนเป็นนาข้าว การใช้สารเคมีในการเพาะปลูก

การทำประมง การสร้างเขื่อน และการขยายเมือง

นกเต้าเหลวท้องดำ (Gurney's Pitta) :

นกชนิดนี้เป็นนกที่มีสีสันสวยงามมากที่เดียวค่ะ โดยตัวผู้มีหัวสีฟ้าและแอบสีดำ

ที่ท้อง ส่วนตัวเมียนนั้นจะมีหัวสีเหลืองแต่ไม่มีแอบดำที่ท้อง ขนาดของนกชนิดนี้

กีมีลำตัวยาวประมาณ 21 เซนติเมตร ของกินที่ชอบก็คือ ໄลเดือนค่ะ พากเขามัก

ทำรังตามกอไม้หนาน เม่น ระกำ เมือตกใจจะล่งเสียงร้อง "เต้า เต้า"

ปัจจุบันพบแห่งเดียวในโลก ที่เขตราชภัณฑ์สัตว์ป่าฯ-บางคราม

จังหวัดยะลา และใกล้สูญพันธุ์แล้ว เนื่องจาก ถูกฆ่าตัด

ถูกทำลาย และถูกลักลอบจับมาขายให้กับผู้นิยมเลี้ยงนกสวยงาม

เพราะว่าขายได้ราคาแพง จึงทำให้ถูกล่ามากขึ้นนั่นเองค่ะ

นกระเรียน (Eastern Sarus Crane) :

เป็นนกที่มีความสูงประมาณ 150 ซม. ขนสีเทาแกมฟ้า

หัวและคอสีแดงไม่มีขน บินไม่ได้ เกาะบนต้นไม้ไม่ได้

จะหากินตามที่โล่ง หนอง บึง ทุ่งนา ทุ่งหญ้าที่มีน้ำขัง

มีนัยรักเดียวใจเดียว จะไม่เปลี่ยนคู่ไปจนตลอดชีวิต

กินแมลง สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์น้ำและพืชน้ำ ปัจจุบัน

สูญพันธุ์จากเมืองไทยแล้ว เพราะถูกล่า และถูกทำลาย

แหล่งอาศัยไปเป็นพื้นที่ชุมชน พื้นที่เพาะปลูก และ

อุตสาหกรรม แต่พบได้ในประเทศไทยเพื่อนบ้าน

เมียนมาร์ ลาวตอนใต้ พม่า และ เวียดนาม

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมกีบคู่

แรดชวา (Javan Rhinoceros) : เป็นสัตว์ขนาดใหญ่ มีนอเดียว ความสูงประมาณหนึ่งเมตรครึ่ง ล้วนน้ำหนักประมาณ 2,000 กิโลกรัม เลยทีเดียวค่ะ เบามีสายตาที่ไม่ค่อยดีนัก แต่ว่าประสาท สัมผัสในการรับกลิ่นดีมาก ชอบกินยอดไม้ ในไม้และผลไม้ค่ะ แรกจะมีอายุปีนได้ถึง 50 ปีเลยนะค่ะ พากเบาจะอาศัยอยู่ในป่า ใกล้แหล่งน้ำ ปัจจุบันไม่พบ แรดที่อาศัยในป่าของไทยแล้ว และใกล้สูญพันธุ์ไปจากโลกด้วย เนื่องจากถูกล่าอย่างหนักเพื่อนำเนื้อไปขาย และคาดว่าแรดตัวสุดท้ายของไทย ถูกยิงเมื่อปี พ.ศ.2510 นี้เองค่ะ

กระซู่ (Sumatran Rhinoceros) : เป็นแรดขนาดเล็ก จะต่างกับแรดกีตงที่ตัวเล็กกว่า มีความสูงประมาณ 1 เมตร หนักประมาณ 1000 กิโลกรัมค่ะ กระซู่มี สองนอ และมีขนปุกคลุมทั้งตัวด้วยนะค่ะ ชอบกิน กิ่งไม้ ในไม้และผลไม้ มองเห็นได้ไม่ดีนักแต่รับกลิ่น และเสียงได้ดีมากเลยล่ะค่ะ คาดว่าพบได้ในป่าที่บ พรมแดนไทย-พม่า และชายแดนไทย-มาเลเซีย ปัจจุบันใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง เพราะถูกทำลายที่อาศัย และถูกล่าอย่างหนัก เพื่อนำอวัยวะและล่านต่างๆ ของร่างกายมาทำเป็น ยาต้านโรคตาม ความเชื่อสมัยก่อนค่ะ

สัมเสร็จ (Malayan Tapir) : เป็นสัตว์ที่มีรูปร่าง แบลงมากๆ เลยล่ะค่ะ เพราะว่าสัมเสร็จนั้นมีจมูก เหมือนงวงช้าง มีรูปร่างเหมือนหมู และมีเท้า เหมือนแรด ชอบอาศัยตามลำพัง หรือไม่ก็อยู่กับลูก ลูกสัมเสร็จจะมีลายไม่เหมือนพ่อแม่นะค่ะ แต่ว่า จะมีลวดลายเหมือนแตงไทยค่ะ เมื่อโตแล้วจะหนัก ประมาณ 300 กิโลกรัมค่ะ มีสายตาไม่ค่อยดีนัก แต่มีประสาทสัมผัสทางกลิ่นและเสียงดีมาก พากเบาเป็นสัตว์กินพืชที่หากินในเวลากลางคืนค่ะ พบได้บริเวณป่าชายแดนไทย-พม่า ตลอดลงไป จนถึงภาคใต้ของไทย ปัจจุบันใกล้สูญพันธุ์แล้ว เพราะถูกล่าเพื่อนำมาขาย และถูกมนุษย์บุกรุก ผนบ้าที่อยู่อาศัยเพื่อตัดไม้นั่นเองค่ะ

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกีบคู่

ควายป่า (Wild Water Buffalo) : เจ้าสัตว์ชนิดนี้เป็นบรรพบุรุษของควายบ้านค่ะ เนื่องจากว่าในสมัยก่อน มนุษย์ฝึกควายป่าจนเขื่องและสามารถนำมานำใช้งานได้ โดยควายป่าจะมีขนาดตัวใหญ่กว่าควายบ้านค่ะ มีนิสัยดุร้าย ชอบนอนแบบปั๊ก ด้านล่างของลำตัวมีແບນສีขาวรูปตัววี และจะมีสีขาวที่ขาเหมือนใส่ถุงเท้าด้วยล่ะค่ะ ชอบกินใบไม้ หญ้าและห่อน้ำมากๆ ความสูงของควายป่าประมาณหนึ่งเมตรครึ่งเลยนะค่ะ และหนักประมาณ 1000 กิโลกรัม ถึงจะตัวใหญ่ขนาดนี้แต่ปราดเบรี่ยวมากๆ เลยค่ะ ปัจจุบันพบบริเวณเขตราชอาณาจักรสัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี เท่านั้น สาเหตุที่ใกล้สูญพันธุ์ก็เพราะว่ามีการล่าอย่างหนักเพื่อนำเนื้อที่ลุวะงาม ของควายป่าไปประดับบ้านนั่นเองค่ะ

เก้งหม้อ (Fea's Barking Deer) :
เป็นเก้งที่มีสีคล้ำกว่าเก้งธรรมดា
และที่ทำให้ต่างจากเก้งทั่วไป
อย่างชัดเจนคือที่โคนขาของ
เก้งหม้อจะมีขนเป็นกระจุก และ

มีเล็บสีดำรูปตัว V บริเวณขาหน้าของคัน ขอบอยู่ตัวเดียวในปีดิน
กินพืชเป็นอาหาร พบได้บริเวณชายแดนไทย-พม่า และในภาคใต้
ของไทย นับว่าเป็นสัตว์ตระกูลกว้างที่หายากที่สุดชนิดหนึ่งของโลก
เลยที่เดียว เนื่องจากใกล้สูญพันธุ์มากๆ จากการลุกรุกรานที่อยู่
และมักลุกลอบล่าเพื่อนำมาทำอาหารป่าคัน

กว้างพา (Goral) : เป็นสัตว์ที่มีลักษณะคล้าย
แพะเมื่อเทียบกับเสียงพากคัน แต่กว้างพามีมี
ต่อมน้ำมันใต้ตา และยังมีสีขันเป็นสีน้ำตาล
อมเทาและมีเล็บสีดำตามสันหลังคัน
กว้างพามีขาที่แข็งแรง สามารถกระโดดตาม
ช่องแคบได้อย่างง่ายดายและแม่นยำมากคัน
อาศัยอยู่ตามยอดเขาทางภาคเหนือของ
ประเทศไทย กินพืชเป็นอาหาร พบได้ที่
เขตราชภัณฑ์สัตว์ป่าแม่ตีน จังหวัดตาก
ปัจจุบันเหลืออยู่จำนวนน้อย เนื่องจาก
ที่อยู่อาศัยถูกบุกรุก และถูกล่าเพื่อความ
บันเทิง หรือนำเนื้อมาขายคัน

เสียงพา (Sumatran serow) : เป็นสัตว์ป่าที่มีลักษณะ
คล้ายแพะคัน มีลำตัวสีดำ และยังมีต่อมน้ำมันที่
ใต้ตาและมีแผลบนที่คออีกด้วย เสียงพางานอาศัยอยู่
ตามภูเขาที่มีหน้าผาหรือถ้ำคัน พากเสียงเคลื่อนที่
ในที่สูงชันได้ดีง่ายและยังสามารถว่ายน้ำข้าม
ระหว่างภูเขากับแม่น้ำได้ดีอีกด้วยนะคัน
เสียงพามีตา หู และจมูกที่ดีมาก กินพืชเป็นอาหาร
ปัจจุบันพบได้ตามที่อุทยานและภูเขาต่างๆ คัน
ล่าว่าเสียด้วยหินที่นิยมยิงปืน
เพื่อความบันเทิงของคน
ในสมัยก่อนที่นิยมยิงปืน
ล่าสัตว์ตามป่าเขา และยัง
ถูกทำลายแหล่งอาศัยจากการ
ระเบิดภูเขาเพื่อการผลิต
ปูนซีเมนต์นั่นเองคัน

ละองไทย (Eld's Deer) : เป็นสัตว์ตระกูลกว้าง ชอบกินใบไม้ หญ้า
และผลไม้เป็นอาหารคัน จะอาศัยตามเขตป่าป่าบอร์ง หรือทุ่งที่มีแหล่งน้ำ
มีเขากับสัตว์จำนวนมาก ในสมัยก่อนเคยพบเห็นได้ทั่วไปในประเทศไทย
ปัจจุบันได้สูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติของไทยไปแล้ว แต่คาดว่ายังมี
อยู่ตามบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา และ
ชายแดนไทย-พม่า ล่าเหตุของ
การใกล้สูญพันธุ์เนื่องมาจาก ถูกล่าเพื่อ
นำเข้าที่ส่วนกลางของมันไปประดับบ้านเรือน
จนทำให้อยู่ในสภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์
ไปจากโลกนี้มากเลยล่ะคัน

กูปรี (Kouprey) : เป็นสัตว์ใหญ่ อยู่ในตระกูลกระกิงและวัวแดงค่า โดยลำตัวจะมีสีดำ ความสูงประมาณหนึ่งเมตรครึ่ง และมีน้ำหนักประมาณ 800 กิโลกรัมโดยที่เดียวค่า กูปรีชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง ตัวผู้ที่โตเต็มที่จะมีปลายเท้าที่แตกเป็นพู่ เพราะว่ามาจากการที่ชอบใช้เท้าแทะดิน เพื่อจัดหาอาหารกิน และจะมีหนังที่คออีกด้วย ส่วนตัวเมียจะมีขาที่มีลักษณะเป็นวงศ์เกลียว

กุปริชอบกินหอยและใบไม้ค่ะ ทุกวันนี้พบได้ในป่าปrongของไทย ลาว เนมร และเวียดนาม กุปริเป็นสัตว์ที่มีแนวโน้มว่าจะล้วนพ้นธุ์ไปจากโลก ลุงมาก เนื่องจากมีการล่าอย่างหนักเพื่อนำเข้าของกุปริไปเป็นเครื่องประดับตามบ้านเรือน การลักลอบล่าเพื่อนำเนื้อไปทำอาหาร การถูกบุกรุกและทำลายที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ยังถูกผลกระทบจากการสั่งครามที่เกิดขึ้นบริเวณที่อยู่ของกุปริทำให้ลดจำนวนลงอีกด้วย

ล่าเหตุที่ทำให้สัตว์ป่าเหล่านี้เสียชีวิตจากการล้วนพื้นธุหรือบางชนิดก็ล้วนพื้นธุไปแล้ว หลักๆ เลือกมานจาก
ผู้มีมนุษย์เราเองนี่แหละค่ะ เพราะความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด การขาดความรู้ที่ถูกต้อง การล่าสัตว์
การตัดไม้ทำลายป่า การลักลอบค้าสัตว์ป่า การไม่รู้จักพอประมาณ การใช้ทรัพยากรอย่างไม่รู้คุณค่า
และไม่รู้จักอนุรักษ์เอาไว้ ทำให้เพื่อนสัตว์ที่น่ารักเหล่านี้ถูกผลกระทบอย่างมากจนน่าใจหาย ดังนั้น
เมื่อเราทราบอย่างนี้แล้ว ก็ควรช่วยกันดูแลรักษารромชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สัตว์ป่าที่เหลืออยู่ใน
ทุกวันนี้ ได้มีที่อยู่อาศัย และมีชีวิตยืนยาวอยู่คู่กับป่าไม้เมืองไทยต่อไปอีกนานเท่านานนะค่ะ

บรรณานุกรม

กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. 2552.

สัตว์ป่าส่วนในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. 2552.

หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานและ เพิ่มเติม ชีววิทยา เล่ม 6. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์.

อินทรีย์ เทพคุณ, พานิช อิทธิบำรุงรักษ์. 2555. พิพิธภัณฑ์พิศาล ตอน สัตว์ส่วนของประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิเด็ก.

บรรณาธุ์กรรมภาพ

เมวลายหินอ่อน สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/marbled_cat.jpg

พระยูน สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

<http://www.verdantplanet.org/preserve/dugong.jpg>

นกเจ้าฟ้าหลังลิรินธร สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/white-eyed_river_martin.jpg

นกเต้าเหลืองท้องดำ สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/gerneys_pitta.jpg

นกกระเรียน สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/sarus_crane.jpg

แรดขาว สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/javan_rhino.jpg

สัมแลร์จ สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/malayan_tapir.jpg

กระซู่ สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/sumatran_rhino.jpg

ควายป่า สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/wild_water_buffalo.jpg

เก้งหม้อ สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/feas_barking_deer.jpg

เลียงผา สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

<http://www.verdantplanet.org/preserve/serow.jpg>

กว่างผา สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

<http://www.verdantplanet.org/preserve/goral.jpg>

ละองไทย สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/elds_deer.jpg

สมัน สีบดันวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.verdantplanet.org/preserve/schomburgks_deer.jpg

กุบเปรี สีบดันเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

<http://www.verdantplanet.org/preserve/kouprey.jpg>

เอกสารอ้างอิง

สัตว์ป่าลุงน สีบดันเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.dnp.go.th/wildlifednp/index.php?option=com_content&view=article&id=13&Itemid=3

สัตว์ป่าลุงนของไทย สีบดันเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2555 จาก

<http://www.verdantplanet.org/preserve/preserv.php>